

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL.

—VENTA: 30 exemplars, 1 peseta; Un número, 5 cèntims.—Sortí a llum los dies durs ab tota regularitat.—SUSCRIPCIÓ: Espanya, 1 peseta trimestre; Estranjer, 1—

!!! HA SORTIT !!!

ALMANACH
DE
LA TRAMONTANA
PER L' ANY 1888

La més bé y barato de tots los que s' han publicat fins avuy

Escrit per lo més granat de la gent lliberal, ab numerosa colaboració d' esquilats de clatell
ab lo

CALENDARI LLIBERAL

dels grans homes y dels grans aconteixements

MATERIAS QUE CONTE

Text.—Secció astronòmica.—Observacions atmosfèriques.—Crònica religiosa.—Nostre calendari.—CALENDARI LLIBERAL.—Judici del temps.—L. Hipòtesis.—Los manaments de la ley de la Exposició universal de Barcelona en 1888.—Lourdes y l' miracle de la Mare d' Ieu.—Per una càndula.—Jo que ve d' un any a l' altre.—Resoltes de la gran comedia social.—Compte dels adobs d' una contraria.

Parlas.—Judici del any.—Pens, Fideus, Arris.—Consequències.—Acudit.—Veritat clerical.—Lo pecat.—A un altre.—Llibertat.—Una petició.—Apostrofe de conflictes.—A una beata.—L. amor a missa.—Los pelagrins.—Contract.—Fech d' amor.—La llepada d' un Fiveller.—Framench del Cism.—Framench de la política, epigramas, epístolas, cantarelles, etc.

Cançons.—Portades.—Judici del temps.—Lo que es la política.—Las quatre estacions dels partits polítics.—Exposició de Barcelona.—Ave Maria purissima.—Questo d' ou.—Epiodi al Obeon.—Escota melitida.—Treginers de beata.—La llepada d' en Fiveller.—Anunci copiat del natural.

Preu inconcebible: **UN RAL** per tot arren

Se ven a Barcelona en los Kioscos y demés punts de venta y a fora en casa de tots los corresponals de
LA TRAMONTANA

LAS INMORALITATS PÚBLICAS

Critichs son per cert los instants en que actualment se troba la veïna República francesa. Gràcies al esperit conservador que ha prevalscut en casi tots los ministeris republicans, la immoralitat del cayut imperi napoleònic se ha infiltrat en la nova forma de govern i ha produhit immoralitats com la últimament descuberta, en que aristocràtics damas que vivian de la intriga i de la crápula juntades ab personatges importantissims dintre la política i lo exercit, feyan indigno comerç ab los honors, condecoracions y titols de noblessa que sols tindrian de donarse per contadas accions meritórias, pero que per tot arreu se troba per influencias ó diners, sino per abduas cosas a la vegada.

Lo poble francès, que com tots los pobles voldria de més valer moral y material que ell mateix als que a sas espallias s'han enlayrat, ha vist ab indignació tal escándol, y desitja posar remey al mal, escarmentant als autors de las immoralitats públicas, siga la que 's vulga sa categoría; mes la mateixa extensió del mal y la calitat de las personas que s'han comés fa dificultós lo compliment de tal desitj popular, y ha provocat la crisis que per actualment passa la Fransa, no sols ministerial, sino que arriba fins a la mateixa presidencia de la República, per estar entre 's irregularisadors lo gendre del president.

Los monárquichs están posant lo crit al cel contra la República per lo descubert a Fransa. Mes pobres, que ja se tenen lo terrat de vidre en tal punt. No hi ha monarquia que no passin ó hagin passat tals y pitjors fets. Que se ha fet en aquestes quars s'han descubert immoralitats en que hi figuravan personas de la familia del jefe del Estat? Molt senzill: s'ha castigat... no al immoral, sino al que pretenia curar la immoralitat donantli a coneixe. Y no es aixó lo pitjor, si no que fent, tal cosa, se cumpria la llei, ja que aquesta declara *inviolables e indiscutibles* a las personas que desempeñan la suprema gerarquia.

Sapigan los francesos sortir d' aquesta crisis pel camí del Progrés y la Libertat, y a la vegada que tirarán a rodar las esperanzas dels monárquichs de son país donarán tremenda lliure a tots los del mon, y probarán que las institucions que no descansan en poder irresponsables son las úniques que tenen rahó de ser en nostres temps.

TEOLOGIA

(ARGUMENTS CATÒLICS DESPRETS AB COLA LLIBERAL)

Los Catecismes diuen que Deu va fer lo mon en sis dias y en lo sétim va descansar. En lo primer dia va fer la llum: considerém.

Aquesta inventiva dels catòlics de voler pretenir que Deu va fer la llum, nos dona a coneixe que ells encara están a las foscas. Calculem una mica y veurém lo que feya Deu abans de criar la llum.

Com que la llum fou lo primer que hi hague en lo mon, abans d' existir aquesta no hi havia firmament, terra, etc., ni res que tingues nom. Ara que vinga 'l catòlic més tonto y 'l carlí més aixurit y 'm diga lo que feya y shont habitava Deu quan encara no havia ni llum, ni atmosfera, ni firmament, ni ayguas, ni terra.

En lo segon dia diu que va construir lo firmament. Quan ab aixó penso, comparo lo mon ab una grandíssima casa que té lo firmament per teulada y 'm poso a riure com un beneit de rector al pensar que Deu, pera construir aquesta gran casa, primer va fer la volta sense tenir los fonaments. Més que hi farém, es argumentació catòlica.

En lo tercer jorn feu lo sol, lluna y estrelles. No puch comprendre com Deu va fer tots aquestos astres després de haver fet la llum, puig tothom sab que aquesta es producte de aquells; ademés aquí puch fer una comparació: si jo 'm fico dins d' un quarto fosch y no encench cap misto, no puch tenir llum. Donchs fassinse 'l càrrech de que 'l mon era un gran quarto fosch y que Deu va voler tenir llum, cosa impossible, abans d' encendre la gran cerilla que 's illumina, que es lo sol. A més d' aixó la llum que 'ns illumina de dia es pro-

duhida per lo sol; y quan aquest s'ha post y la nit no es serena, la foscor nos priva de veure los objectes a quatre passos de distancia. Donchs a questa foscor donava la llum que tenia Deu abans de crear los astres.

En lo quart dia va separar las ayguas de la terra. Aquest pas tambe es dels bons; Deu va separar las ayguas de la terra sense haver creat ni las unes ni las altres; veja catòlics, que si tinguessiu tant de coneixement com llana al clatell seriau un bon tros més aixurits que no sou.

Lo dia quint va construir las aus y los peixos. Es de notar aquí tambe que Deu no va crear grans, herbas, llavors, arbres ni res de verdura, ó a lo menos si ho va crear los catòlics no diuen en quin dia; y no sé com se mantindrian los peixos y las aus sense los vegetals que los hi donan vida.

Tampoch se com viurian las aus sense ayre, puig la doctrina catòlica tampoch nos diu en quin dia 'l va fer Deu.

En lo dia sisé en Manel va fabricar las bestias terrestres, y com lo dia abans havia fet las acuáticas, als animals *anfíbios* com la foca, la morsa, lo llop marí y altres per l'estil, los hi degue fer la cúa lo primer dia y 'l cap lo segon.

Després Deu, cansat de fer bestias, va determinar-se a posar en practica una colossal idea que niava en son cervell; la idea de fer lo home. Agafá un grapat de fanch, y, com qui fa una pilota, en un tres y no res va deixar enllestir un nimot de carn y li va posar una ánima que la va treure del rebost de sota la escala y va batejarlo, pel civil, puig ho feu sens capella y lo nom del batejat no consta en lo calendari ab lo nom de Adam. Luego va proporcionarli una llarga dormida, semblant a las que produheix la lectura d' un article del *Beam de la Patria*, y li va arrencar una costella, fent d' ella la primera dona, que la va batejar, també pel civil, ab lo nom de Eva; al despertar Adam y veurer aquell angelet ab un trajo tan natural va quedar sorpres y Eva, fent la salamera, li va oferir certa fruïta no sé si era poma ó figa, que Adam menjá ab molt gust pero que a Eva li va produhir un empalmechament al ventre.

Aixís com lo Deu que 's va fer va saber la malifeta que havian comés menjant de la cosa prohibida, va enviárllos un missionista celestial que ab molta mansuetud los hi corregué al darrera ab una espassa de foch fins que 's trovaren fora del Parahís, confirmant una vegada més que en lloch de pietat Deu sois té rabia.

De resultas del pecat de Adam y Eva va naixe Cain, primer fill de la humanitat y primer assessí.

Segons donan a entendre las Escrituras, Deu no volia que Adam y sa muller tinguessen cap fill. Pero se veu molt be que abans Deu era molt tonto, pero que si ell no hagués volgut que 's dos primers esposos tinguessen cap fill, no havia de fer mes que privarlos de la *materia* necessaria pera tenirne. Donchs Deu, al dotarlos d' aquesta *materia*, prova que volia que fessen us d' ella. Encar hi ha un altre cosa; si Deu (segons la doctrina catòlica) sab ja totas las cosas abans de que succehescan, clar se veu que ja sabia que nostres cinquanta mil vegades rebesabis havian de tenir fills, faltant per lo tant a lo que ell los havia manat.

Diuen que Deu pera fer la llum deya: «fassis la llum» y la llum era feta; fassis aixó, fassis alló, y alló era fet; de modo que pera fer lo mon no més necessitá duas dotzenotas de paraulas; donchs no sé quina necessitat tenia de descansar en lo sétim dia de la setmana, si tot lo treball dels sis anteriors s' havia reduhit a la poca molestia d' obrir unas quantes vegades la boca.

Una altre observació pera acabar: segons la catòlica doctrina, en los primers sis dias de mon Deu va construir tot lo que deixo anomenat, ni més ni menos; lo qual prova, y bastant clarament, que 'l purgatori, que no está ni en lo cel ni en la terra, sols es una invenció dels que s' han de guanyar la vida especulant ab ell.

Y que vinga tota la llògica dels *Torrans y Bechs* a desmentir lo que deixo dit; si volen

provatho y logran son intent, francament, confessaré que 'm dono per venut.

Jo.

CARTAS DE FORA

Sr. Director de LA TRAMONTANA.

Sant Celoni 19 de Novembre 1887.

Apreciat amic: Lo rector del poble de Montseny la balla magre, y decidí per la festa major d' aquesta vila, que fou la octava passada, venir a treure lo ventre de pena. A tal objecte feu saber a sos feligresos que 'l diumenje dia 13 del actual no diria la acostomada missa, y que ja la trobarian lo diumenje vinent, que tot fora igual. (Que li sembla aixó? Si ella perdonan lo oir missa, ja fem molt be los que 'ns las doném sempre per perdonadas.)

La festa major nostra fou ben poch animada. Fatta pa al obrer, y no pot haberhi ategria. Los puchs forasters que van vindre van veure que 'l Ajuntament se cuyda més d' anar a las professions que de la limpiessa, puig mentres lluhian los regidors 'l atxa podian haverse ocupat de la higiene y del cementiri. Poden dir que sort de ellis tingué 'l rector, que si no, fa la professó sol.

Res, que la llana s' esquila, y tothom ja no més creu lo que veu y toca.

Fins a un altre dia, que m' ocuparé del cementiri, se despedeix de vosté son afectíssim

— F. R. —

Malgrat 20 Novembre 1887.

Molt Sr. meu y amic: Tinch lo gust de ferli saber, tant a vosté com als lligedors de son endemionat periòdic, que dintre de pochos dias me caso civilment, lo que té esveradas a las fillas de la Maria d' aquesta vila d' un modo terrible. No 's poden avenir que devant de la cova mística, a la porta del jutjat, hi hagi 'l edicte del matrimoni civil demanant impediment, y que ellas no 'l puguin impedir. Fins n' hi ha que quan me troban pel carrer se senyan, y si van tres ó quatre de plegadas, no 'n vulgui més de murmurar (evna del seu oñ).

No extranyaria que 'n portessin alguna de cap pera fèrmela 'l dia del meu casament, pero que ja saben lo molt que jo las hi fet sortir per LA TRAMONTANA, mes li asseguro que si 'm fan alguna malifeta no anirán a Roma per la penitencia, pero que las treuré cada drapat al sol que mossen Valeri hi agafará basca.

Ara ja ho sabéu, estantissas pecadoras; si anén per llana, vos esquilare 'l clatell.

J. ESCODA

Sabadell 22 de Novembre de 1887.

Molt apreciat director: Nos ha arribat a aquesta ciutat un predicayre que val un hostia. L' altre dia, baladrejant sobre 's balls, digué que 's pares y mares que comportavan que sas fillas anessin al temple de Tepiscoro, no tenian modos ni vergonya (paraulas textuais).

L' endema digué, parlant de lo mateix, que «ell no respondria de lo que resultaria si un sant y una santa s' agafessin pera ballar»; com volen, deya 'l *pebro* predicayre, que un jove y una noya tot ballant no fassin d' instrument al dimoni! Continua 'l reverent dihent que era un gros pecat l' anar al teatro (com si lo seu cau no ne fos un) y ategi que 's pecava encara més quan se surtia que veient representar, pero que deya que ab las empentas y fregadissas lo diable feya de las sevas. (Que ben enterat está de certas cosas 'l orador mistic!) A ben segur que sortint de son teatro, vulgo iglesia, haurá aprés tot aixó en alguna diada d' aquellas que cada cadira val deu centims.

En lo sermó vinent las agafá dihent mal dels francmasons. (Y quina manera de dir disbarats! ¡alló semblava que ho donguessin!) Com no volen, deya 'l arrenca-caixals espiritual, que 's propagui la francmasoneria, si 's més adictes a ella son los alcaldes, jutjes y empleats de tota mena!

Després de desbarrar una bona estona ab lo tema anterior, digué als pares y mares que anessin ab molt cuydado ab sos fills, pero que ara los noys, encara no caminan, que ja saben totas las cosas de mon (no sé si vol dir los con-

vents de monjas, que aquí á Sabadell n' hi ha més que un foc no 'n cremaria.

Alegri que ls germanets eran los que ensenyavan malas cosotas a las germanetas.

En fi, d' ensà que es aquí no sab parlar de altres assumptes que dels d' homes entre donas (lo que pot la costum). Lo dilluns d' aquesta setmana lo vaig veure entrar al convent de monjas que té per motiu *La Divina Pastora*. Sab vostè lo que anava á buscar entre mitj de tantas relliscosos donchs jo tampoch; pero vaig suposar que potser setia alló que ell diu de germanets ab germanetas.

Sens més per avuy maní com vulga á son company en Jesucrist.—U. I.

CANTARELLAS

Que es un fandango, aquest mon
es veritat de las penas,
y la similia que á guai lo bailan
son monjas y capellans.

J. M. HERNAN

Brama l' ase quan li regan,
braman las onas del mar,
però qui més que tota brama
es un rector predicant.

MANQUÉS DELS BONSTALLS

Però de cabellar toros
Francuelo hi te molt bon ull,
mes per posar banderillas
no n' hi ha cap enen en Gasull.

El violín en Saragat,
Porrin ya el clarinet,
y para tocar hi 'n heuho
lo señor Rius y Tuallet.

Si vols veure una nauja,
ditz d' un reventament,
ves á casa don Francisco
que ell la té molt excelent.

CASSINIR D' ESPARRAGUERIS

Una font va naixre á Lourdes
d' ensà que la serie hi es,
mes crech qu' en fiuch de ser font
alló es la mar... dels diners.

A Lourdes lo mes passat
digueren noucentas missas,
pagades una per una
de las butxacas deis simples.

Dos malats van aná á Lourdes,
y tan hi varen curar,
que al cap d' un mes de tornars
se 'ls havian enterrat.

Jo

Entre capellans y freres,
jeunias y mortefats,
va quedant la pobre Espanya
sense greix, sanchi, ni pesatax.

Qui canta, son mal expenta,
diu lo ditto, mes no es cert,
per la temps que l'home canta
y en Sagasia es el poder.

Aquest vent de Tramontana,
que no para dia y nit,
bafarà mentres que pugui
contra 'l clero y... no ho full dir.

F. SORREGANAS

Per tenir mes prompte á veure
no hi menjar re, ensich dejó,
y l' estimo tant, nineta...
com lo que he menjat avuy.

Si mon amor no t' agrada,
digallo, no t' fassis pregar
que ab t' arma que tinc á casa
deixa me 'n vaig á... cassar.

T' estimo tant, dolxa meua,
que si tu aruy me deixavas,
demà, mort propiet del mar,
de segü... no m' hi trobavas.

Per tu mill llagrimas ploro
y no las puch atugar...
perque t' mocador que porto
es molt brut y fregat.

Quan veig que á passejar vas
ab ton estimat, molts dies,
sempre penso: si ho sabias
Roma, lo fistic que 'n fas.

Com jo sé molt fumado,
estudiaré si ab mi t' casen,
puig ab la venda de la punta
tu podràs ferhi bogada.

J. STARABAN

A pesar de que del número passat ne ferem mes numerosa tirada, per publicar en ell los retratos dels mártirs de Chicago y de sas familias, se agotaren tots los exemplars, y 'l dilluns de aquesta setmana ferem una segona edició, pera servir tota la nova demandassa, de quin tiraje no restan tant sols tres ó quatre cents números.

Los correspondents que 'n vulgan algun exemplar poden demanarlo, y se 'l servirém mentres ne queda.

Aquesta setmana los barcelonins nos havém recreat los oídos ab continuas salvas.

Ab motiu d' estar en nostre port la esquadra austriaca (total un parell de barcos), que portava á bordo lo germá de nostra regenta, tot han sigut saludos ruidosos entre *mosa* i' es y ella, que semblava que tossim al dia del cop.

Los que no tenen pa pera menjar y sapigan que cada tiro de salva costa més d' un nap, podran consolarse pensant ab lo siberi que podrian fer ab lo valor de tan inútil soroll.

Fins lo bisbe, nostre pastorisim Sr. Catalá, ha sigut obsequiat ab salva per la esquadra austriaca, al anar á bordo á menjar galeta.

Molt me plau aquesta ceremoniosa manera de rebre 'ls bisbes á canonadas.

Així mateix rabria jo á tot lo clero hagut y per haver de totas las religions.

Ab motiu de la vinguda á Barcelona del Sr. Carlos Esteve, germá de D. Crispina, nostra regenta, l' Ajuntament ha acordat fer un xifra á lo Fontrodona.

Es un acte importantisim per la patria de tots los que s' assegulin á taula.

Torna á rememarse la truya del ordre públich.

L' altre dia 's deya per Madrid que havia arribat á la Porta del Sol una fragata carregada de *Ruizos Zorrillas* pera descargare en lo mateix ministeri de la Gobernación.

No la fassis y no la temis, diu lo ditxo.

Y 'ls monárquichs pensan:

De mes verdas ne ferem madurar nosaltres.

Sí, pel Setembre del 68.

Aquells de nostres llegidors y amichs que no hagin encara posat sas firmas al peu de la protesta lliberal contra 'l poder temporal del Pape, que s' enviará á Roma per las bodas d' or d' en Lleó XIII, poden passar á posarlas y donar los cinch centims consabuts, ademés del punt referit en nostre darrer número, al carrer de Ferlandina, n.º 20, pis primer, societad de *Libre-pensadors La Luz*, y en lo collegi llich *Gutenberg*, carrer del Concell de Cent, n.º 434, baixos, quinas firmas tenen d' unirre á las recullidas per nosaltres pera enviar á son degut temps á *Las Dominicales del Libre-pensamiento*.

Estém á punt d' obrir las Cortes, y comensan á escararse las dents los diputats.

Y no saben perque:

Donchs, perque 's prepara *sala-ranxo* á la Casola, que 's creu que en algunas sessions ne hi haurá pera llepari 'ls dies.

Las reformas militars son lo pebre d' aquesta Casola del ministre y la nyonya dels anti-casolistas lo venta focs pera fer l' estofat.

Ja veurem quin pastei ne resultará d' aquesta potings.

A Fransa no troban ningú que vulgui forma ministeri.

¿Que fan parats los nostres reformistas y conservadors?

¿Quina sort si allí 's volguessin?

Es á dir, la millor sort fora per nosaltres.

Ditós lo dis que 'ns los treguem del demunt.

Sagastias inclosos, ey. (No faltava més!)

Noticia de sensació:
En *Francuelo* pensa retirarse á la vida privada després de la temporada taurina del any vinent.

Los fondos públics ab tal motiu farán gran baixa y la patria vestirà del treize dias y mitj.

Nostres més elevadissims personatges están d'astrosament preocupats ab tal noticia.

Pel siberi preparat dimecres á ca la Ciutat van guarnirse las taulas y balcones, y van ferse á la nit iluminasias y música.

Ja 's concia que qui 's retira no li costa.

Circulan rumors avagualis sobre la grrrrraaan Exposició barcelonina universal.

¿Me caso en Rius? (Be costa de treure aquest carro del pedregal!)

Uns cent quaranta foren los convidats que dimecres á la nit s' assentaren á la taula del Ajuntament.

May faltan aficionats á sopar de gorras.

Los gastos d' aquest siberi, inclús iluminarias, etc., se 'ns diu que ha costat més de quatre mil duros.

Molt més se 'n poden gastar.

Pagant los altres, s' entent.

La Diputació Provincial també va obsequiar al arxiduch Carlos Esteve portantlo dimecres á una gira campestre pel Tividabo.

Com es de rigor en tals casos, tampoch hi faltá 'l corresponent siberi, que fou servit en aquellas alturas pel restaurant de Fransa.

Veritat que no hi hagué músic ni cascabels com hi hauria hagut si l' Ajuntament ho hagués organixat, mes ab tot y ferse ab economia, no hauran baixat gayre d' un parell de mils naps lo gasto.

De modo que dos la Diputació y quatre lo Ajuntament, sis mil duros.

Y que vinguin visites d' aquestas sovint, y al hospici 'ns trobarem aviat tots los barcelonins.

Es á dir, tots no.

Los regidors estarian grassos y satisfets com un rector.

Ja está confeccionat lo discurs de la Corona, que dihuen los intelligents, per més que cap corona parli.

Diu un periódich madrileny que 'l govern ha posat especial cuydado en evitar tantas *erres* com li ha sigut posible, en dit discurs, igual que si 'l tingues de llegir un extranger.

¡Bat Deixemho corre, que ha plogut de poch, y fora fácil relliscar.

Vistat, Sr. Fiscal!

Per fi 'l dos emperadors, lo de Russia y 'l d' Alemania, s' han vist á Berlin després de tantisim anunci sobre la conferencia imperial.

Las noticias de la capital d' Alemania son pessimias.

Ja se sab que 'ls soberans, per l' amor á la seva patria, sempre escanyarian piadosament al vici.

Si al menos los seus disgustos se 'ls paguessin ells sols, menos mal.

No sé perque dimontri 'ls monárquichs volien treure partit de lo que passa á Fransa.

Allí 's tracta ja de la dimissió del president de la República... y per que? perque 'l seu gendre sembla que ha fet alguns negocis de mala lley.

Donchs jo 't flich! Sí, no ja 'ls parents, sino 'ls mateixos caps coronats haguessin tingut de deixar lo puesto cada vegada que d' ells s' han sapigut immoralitats, 's faria sigles que la monarquia si mon se 'hauria perdut de vista.

Mes ¡que hi farém! Aquesta gent no repara que son terrat es pitjor que de vidre.

Y sempre 's toca queclarse á sol y serena parlant d' immoralitats.

UN MEMEY

É UNA NOVA DE QUINZE ANYS

Estés gringa, macilenta,
fas uiletas extremades,
y res se troba que animi
ta cara de prunas-agres...

PALLARINANS

A Badalona hi ha un fulano, d'ofici capellà,
que es conegut pel nom de «Viudo» per lo
mansyó del seu caràcter, del que n'està tant
orgullós, que a cada punt ab nou goig y més
satisfacció, fa tots los possibles pera posarlo de
manifest.

Sense anar gayre lluny, l'altre dia, un de
aquests, va lluhirse de debò. Crusava un dels
carriers de la ciutat població un reputat indus-
trial, bastant significat per las sevas idees avan-
sadas, a temps que en direcció contrària s'en-
sopagà a passar, ell, lo Viudo, ab tota la pompa
y magestat que l'acte que desempenyava
requerian, satisfet al veure que tothom se des-
cubria y agenollava; mes, de prompte, ado-
nantse de que lo referit industrial seguia tran-
quil sense deturar en son pas la marca, un
llamp d'ira l'encengué, retrocedí una mica y
li plantà cara, y encantrant lo que duya entre
mans, li va dir ab veu de tró y altivas paraules
textuals:

— ¡Descubrius, devant de Deu!

Y com l'aporrégues, estirantlo per la solapa,
l'agredit ab tota la calma, pero molt sencer, li
replicà:

— Lo que voste 'm presenta no sé lo que es,
y no 'm descubreixo ni 'm descubriré, y enten-
gui que si s'atreveix a tornar-me a posar la mà
a sobre, per més capellà que siga, li provaré
ab convincents arguments la rabó que tinch y 'm
sobra per no deixarme insultar per ningú, y
ménos per voste! Ab aixó ja ho te entés, fassi
la seva via y a mí deixim estar.

Al veurer tal decisió, rondinant, pero ab la
cua entre camas, abandonà lo camp lo senyor
vicari, (es vicari lo Viudo, encar que no ho
sembli). La sorpresa dels devots que presencian-
van lo fet va ser gran, y tots a una censuravan
la intemperancia de tan exemplar ministre de
Deu.

La precedent noticia, que 'ns ha sigut envia-
da de Badalona, es de las que 'ns agradan, de
las que n'entran pocas en llitura y nos fan es-
clamar ab verdadera fruició:

— ¡Aixís va bé! ¡aixís va bé!

Ara no mes falta, pera completar lo quadro
y donarnos una satisfacció completa, que lo
senyor Bisbe ascendís lo vicari a rector en
pagó dels seus serveys. Aixó fora treballar per
casa nostra.

— ¡Fassil rector a ne 'l Viudo, senyor Jaume;
fassil rector!

S'ha indignat tant als cleri-ruchs y als car-
ca-mals de Banyolas la carta que publicarem
en nostre darrer número, que sembla que volen
tirar trona avall a LA TRAMONTANA y excomuni-
car a tots los banvolins que la llegeixin.

¡Ay reverents de las mevas entranyas! Si 'm
feu aquesta propaganda per la vila, vos regala-
ré un ciri com la cuixa d'una majordona.

Y que no hi haurá engany. Lo mateix reve-
rent a qual servey estiga la fulana podrà vindre
a donarme la mida.

Si aixó no es sinceritat, que ni may.

¡Apa, apa, aprofitáu la ganga!

Un aixerit reverent anava lo divendrés de la
setmana passada fent voltar garbósament lo
parayguas pel passatge de la Industria, quan al
veurer passar un parell de pollas s'hi acostà
més tibet que un gall y las hi dirigí la paraula.

Ellas se posaren a riure de cop; mestal degué
ser la insinuació del Tenorio ensotonat, que de
prompte se tornaren vermellas y li digueren
que las deixés estar.

La insistencia del reverent y alguna tortu-
rèpica d'ellas motivà que s'hi ficessin alguns
tranzents, y llavors lo ruch negre s'escamà
y s' dirigí al Parque, no sabem si ab intencions
de tirar-se... de cap a la cascada.

Los ministros de Deu sempre 's perden pel
mateix puesto.

Nos escriuhen de Palafrugell que per haver
assistit a un bateig civil — com vulgarment se
diu — lo lliurepensador Manel Morató fou des-
pedit lo dissapte següent de son treball, que
exercia en la casa d' uns ruchs y ruchs y ab més
llana al clatell que en un matalàs.

Mentres los temps no cambihin no hi ha més
que aguantar.

Memoria per quan se giri la truyta es lo que
s' necessita.

Y llavors saldar comptes.

Devant d' un retén de policia, un cos de
guardia y un puesto de burots, hi ha a Valen-
cia uns iglesias.

Donchs be; s'ha comés un robo en ella, de
nit, sens que cap de aquestos esquitxos d' au-
toritat hagi vist-entrar ni sortir a ningú.

No hi ha més: ó 'ls d' aquestas guardia re-
tens cran cegos, ó 'ls lladres pertencian a la
categoria dels de confiança.

ACUDITS

Un propietari tractava de fer llogar un pis a
un pare de nombrosa familia, dihentli:

— Sr. Agustí, cregui que no 'n trobará cap
més que fassi tant per voste.

- Y aixó?
— Es una habitació que té molts quartos.
— Donchs, confitelsa.
— Qué vol dir?
— Que ara 'ls quartos no passen.

Se trobavan devant d' un jutje un sagristá y
rector:

Lo jutje, després d' altres preguntas, digué
al sagristá:

- Confessi la veritat: ¿Es cert que voste tracta-
va d' envernar al rector?
— No, senyor.
— Com ho pot probar voste aixó?
— Molt senzillament: que vingui un metje y
que li fassi l' autopsia.

C. SALAMÉ.

Incident conjugal:

Un reverent sensual (com molts d' ellis), jove
ros, visitava una familia pagesa d' un poble del
Vallés, composta de marit y muller y una nena
de pochos anys.

Lo mossen se feu aviat intim amic de la
mestressa, que, de pas siga dit, era molt maca
y molt lleugera de cascós.

Las visitas eran molt freqüents y sempre se
esqueyan quan lo marit era al camp y la nena
a costura.

Al cap d' alguns mesos la mestressa donava
a llum un robust nen, ros com un fil d' or.

Passaren tres ó quatre anys.
Era 'l dia de Sant Joan y la familia del pagés
estava dinant.

Lo silenci fou interromput de sobre per la
mestressa al renyar al seu fill perque prenia
ab los dits un tall de la cassola.

Lo baylet se posà a plorar d' un modo es-
candalós.

- Callarás! — preguntá la mare amenassantlo.
— ¡No! — contestá 'l xicot.

— Com no! — replicá ella donantli un cop, —
¡desvergonyat!... ¡malvatije 'l qui 'i va engen-
drar!...

Al sentir lo marit aquesta última exclamació
amenassà clavar una cadira a las costellas de la
seva dona. Mes aquesta, llesta com una fura, li
deturá 'l bras, dihentli ab accent carinyós:

— Calmat, home, que no parlo per tu.

J. SARRI.

CANTARS

Dius mens que tu qués ploras
la teva creu en un mar;
no ploras més, que ab tanta aygua
te podrias ofegar.

He perdut tot lo judici
per tu, y no 'l puch recobrar.
— Ves a comprés un Calendari
y vindrás lo de tot 'l any.

RICH NAVRAY

XARADA

La primera es consonant,
la segona antinatal es;
per castre veurás que 'n fan
de lo meu Au dos y frez.

P. TORRABADILLA Y S.

LOGOGRIFO NUMERICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 = Nom d' home.
5 4 3 6 5 4 2 = Una bestia.
4 2 3 2 4 = En moltas cases n' hi ha.
1 2 3 1 2 = Molt homes ne tenen.
6 2 3 = Tots n' havém tingut.
6 2 3 = Per navegar.
4 8 = Un pronom.
7 = Consonant.

J. BARRA

GEROGLÍFICH

MI IX
EEE
I
AVI
la

P. COLPE

SOLUCIONS

¿ LAS CARRIERAS DEL NÚMERO PASSAT

- XARADA: — Car-bó.
TRINCA-CLOSCAS: — Mal porc.
ANAGRAMA: — Lolla, Olla.
GEROGLÍFICH: — Del dit al fet hi ha gran tret.

BARCELONA.—Tipografía LA ACADEMIA, Ronda de la Universidad, 8

LA REVOLUCIÓ

poema en tres cants

original de

J. LLUNAS

Preu DOS rals

DE SALLENT Á IGUALADA

Y VICE-VERSA

VIAJE MISTERIOSO D' UN PASTOR Y UNA DONZELLA

ILUSTRAT AB CARICATURAS.

Preu UN ral